

Rohkaisin –

En arbetsmetod som stödjer
beslutsfattandet hos personer som
kommunicerar med kroppsspråk

Jag behöver dig för att kunna berätta

<https://youtu.be/ioOJMp0MZJg?si=qWekvqyprfd1QrmA>

tikoteekki

Personer med intellektuell funktionsnedsättning och rätten att själv bestämma (självbestämmanderätt)

- Självbestämmanderätten hos personer med intellektuell funktionsnedsättning tillgodoses inte alltid på grund av att:
 - De har utmaningar med att förstå och kommunicera
 - Personer i deras omgivning kan tro att personer med intellektuell funktionsnedsättning inte kan kontrollera sitt eget liv
- Dessa utmaningar är som störst när en person har en svår intellektuell funktionsnedsättning och kommunicerar med kroppsspråk

(Miettinen 2022)

Alla har rätt att bestämma över sina egna saker

- Självbestämmanderätten är en central mänsklig rättighet och en grundläggande rättighet för alla
- Enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och Finlands lagstiftning har även personer med de svåraste tal- och intellektuella funktionsnedsättningarna rätt att bli hörda och fatta beslut i frågor som rör dem själva

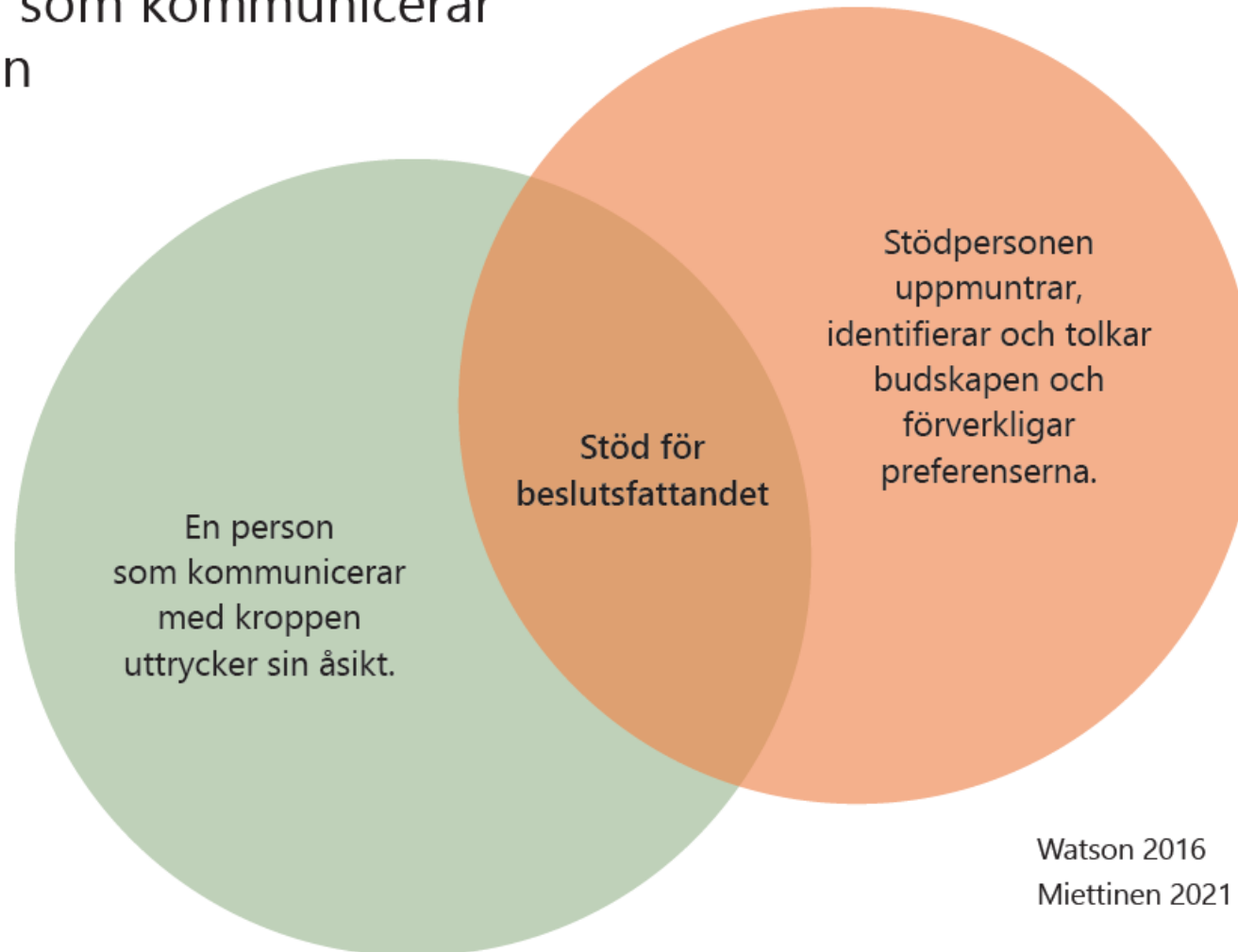
Stöd i att fatta beslut kan innebära

- **Stöd att fatta beslut, vilket kan möjliggöra att man kan leva livet på eget önskvärt sätt**
 - Sker i vardagen varje dag
- **Tjänster inom stöd att fatta beslut**, som syftar till att öka människors deltagande i viktiga beslut som rör deras eget liv och deras rättsliga handlingsförmåga
 - Rätten till en stödperson (Lag om funktionshinderservice 1.1.2025)

Att stödja beslutsfattandet

för personer som kommunicerar
med kroppen

Watson 2016
Miettinen 2021

Rohkaisin® – inflytande på det egna livet

Rohkaisin är en attityd och en arbetsmetod, med vars hjälp självbestämmanderätten hos personer som saknar talat språk och som kommunicerar med kroppsspråk stödjer dem i att fatta beslut.

Med hjälp av Rohkaisin blir man bekant med en person som är i behov av stöd och lär sig tolka personens preferenser som hen uttrycker med sitt kroppsspråk. Hens liv kommer att berikas med sådant hen gillar och är intresserad av.

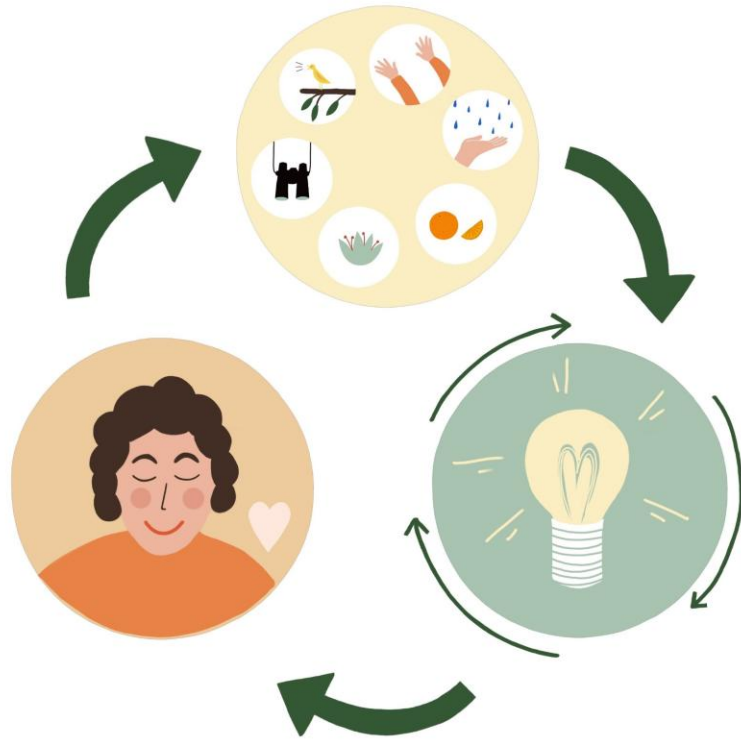

Rohkaisin är avsedd för

- en ung eller vuxen person som i huvudsak kommunicerar med kroppsspråk, d.v.s. med ansiktsuttryck, gester, rörelser eller handlingar
- stödpersoner, d.v.s. professionella personer som arbetar i hemmet och i dagverksamhet med personer som använder kroppsspråk (egenvårdare, handledare, vårdare) samt familjemedlemmar
- professionella och sakkunniga som konsulterar personal i hemmet och i dagverksamheten

Med hjälp av Rohkaisin kan man förverkliga de preferenser som en person som använder kroppsspråk har

Idén med Rohkaisin är enkel.

Det räcker att man kommer ihåg tre saker:

- Välj ett sinne.
- Pröva på något nytt.
- Gör det som känns bra.

"Via sinnena hittar man en obegränsad möjlighet till nya försök."

Rohkaisin – bara kreativiteten som gräns

https://youtu.be/REmqGiogO_Y?si=R0ANIq9_8Uh3q-EP

tikoteekki

Rohkaisin material

HÖRSEL

Vi lyssnar på tystnaden

Vi är helt tysta.
Vi minskar på ljudet från omgivningen: stänger fönster eller dörrar, radio eller tv.
Vi lyssnar efter ljud i tystnaden: sus i rör, ljud från trafiken, magkurr.
Vi täcker över våra ögon eller går in i ett mörkt rum.
Vi tar på oss hörselskydd.

**Vad tycker jag om?
Vad är intressant, vad gör mig ivrig,
vad lugnar ner mig,
vad får mig att slappna av?**

Gör det som känns bra

Ordna en tyst stund på mitt sätt. Låt mig lyssna på lugnande ljud på YouTube eller Spotify: vitt brus, vågor, vindens sus.
För mig från buller till lugn och ro.

Vid vilken tidpunkt på dagen eller under veckan,
i vilken situation och på vilken plats
kommer du att göra det här med mig?

tikoteekki

Rohkaisin-paket: guide, 24 idékort för sinnesexperiment och information samt en affisch.

Det finska Rohkaisin-paketet säljs i Kehitysvammaliittos Opike-butik.

Rohkaisin material

Datum:

Med ditt stöd kan jag leva ett liv som känns bra och är lämpligt just för mig.

Jag tycker om:

Jag vill att du:

Rohkaisin Kehitysvammaliitto tikoteekki

Allt material i Rohkaisin-paketet finns också på svenska och det kan skrivas ut via Tikoteekkis webbsidor: <https://www.kehitysvammaliitto.fi/tikoteekki/toimintamallit/rohkaisin-pa-svenska/>

På webbsidan finns också en rumstavla och videoinspelningar för praktiska anvisningar.

Sprid information och utnyttja **Rohkaisin**

i planeringen av verksamheten

Diskutera era observationer och erfarenheter i er arbetsgrupp, med de anhöriga, under samarbetsmöten och då ni gör upp klientplaner.

Rohkaisin hjälper dig att samla information i dagliga anteckningar, i klientplaner och i planer om en persons självbestämmanderätt.

"Rohkaisin är lätt att ta i bruk i vardagen."

"I arbetsmetoden Rohkaisin utgår man från små saker i vardagen som prövas och observeras."

"Att använda Rohkaisin är inte något märkvärdigt eller krävande. Allt behöver inte göras på en gång."

Rohkaisin

Välj ett sinne ● Pröva på något nytt ● Gör det som känns bra

Inflytande över det egna livet

tikoteekki

